

حمایت از برنج ایرانی

در ادامه بررسی قیمت‌ها، قد و قامت گرفتن قیمت برنج و داغ شدن قیمت روغن به عنوان دو کالای مهم در سبد غذایی خانواده‌ها را در راسته بازار مصلای مشهد از چند بُنکدار جویا می‌شوم. وحید رحمانی، یکی از بنکداران راسته بازار مصلی است. او توضیح درباره وضعیت قیمت‌ها را با روغن شروع می‌کند و می‌گوید: روغن در دو سال اخیر قیمتش تغییر زیادی نداشته است و افزایش قیمتی هم که داشته بر مبنای افزایش قیمت‌های سالانه بوده است. مادر باره قیمت برنج چنین توضیح می‌دهد: قیمت برنج پاکستانی از ابتدای امسال دوبار گران شد. یک مرحله مربوط به ابتدای سال ۹۶ و مرحله دیگر هم ۴۰ روز قبل بود. رحمانی ادامه می‌دهد: برای تولید و حمایت از برنج ایرانی، واردات از پاکستان را محدود کردند، برای همین برنج پاکستانی گران شد. واقعا اگر برنج ایرانی را حمایت کنند، با طعم و عطری که دارد برنج پاکستانی بی‌ارزش می‌شود و کسی حتی سراغش را نمی‌گیرد. حالا هر چقدر می‌خواهد قیمت داشته باشد. اما قیمت برنج ایرانی را این بنکدار این طور اعلام می‌کند: برنج ایرانی در دو سال گذشته تغییر قیمتی نداشته و تقریباً ثابت بوده است. الان برنج ایرانی از کیلویی ۱۰ هزار تومان تا ۱۴ هزار تومان فروخته می‌شود.

کاهش قیمت گوشت

گوشت هم مدتی است که قیمتش در تیرتر رسانه‌ها دیده می‌شود. برخی رسانه‌ها تابستان امسال از افزایش قیمت افسارگسیخته گوشت خبر دادند و حتی تیرتهای داغی برای وضعیت قرمز گوشت انتخاب کردند، اما گویا قیمت گوشت در یک ماه اخیر از آن وضعیت قرمزی که یادمی‌کردن خارج شده است. موضوعی که فروشندگان گوشت در راسته بازار استقلال مورد تایید قرار دادند. حتی خریداران هم به ما از ارزانی گوشت می‌گویند. رحیم خالوزاده، یکی از خریداران گوشت در راسته استقلال است. او در مورد قیمت گوشت به عنوان یکی از اقلام اساسی می‌گوید: قیمت گوشت از دو ماه قبل ارزان شده است. من چندماه قبل تا ۴۷ هزار تومان گوشت خریدم اما الان گوشت کیلویی ۲۷ هزار تومان شده است. این خریدار برای تأیید گفته‌هایش در کاهش قیمت گوشت رویه فروشنده می‌کند و می‌گوید: درست می‌گویم؛ ارزان‌تر شده است؟ محسن قنبری، فروشنده فروشگاه با تکان سرش گفته‌های این خریدار را تأیید می‌کند و می‌گوید: درست است. من خودم چند ماه قبل گوشت را کیلویی ۴۷ هزار تومان هم فروختم، اما الان گوشت ارزان شده و به کیلویی ۳۵ هزار تومان رسیده است. این فروشنده ادامه می‌دهد: گوشت ارزان شده، اما الان موضوع روز تخم مرغ است نه گوشت. تخم مرغ آن قدر گران شده است که به جای تخم مرغ باید صحنه مرغ خورد! او ادامه می‌دهد: اگر به اندازه این گرانی‌ها حقوق کارگران هم اضافه شود که مشکلی نیست، اما خود شما بگویید با دو بچه کوچک و حقوق یک ونیم میلیونی چطور می‌توانم از پس مخارج زندگی برآیم. الان ماهی ۸۰۰ هزار تومان اجاره می‌دهم. خورد و خوراک و لباس را هم اضافه کنید. خدا کند کسی مریض نشود که اگر مریضی هم اتفاق بیفتد نصف حقوق را باید خرج سلامتی کرد.

حساب و کتابی که این فروشنده در حال فهرست کردنش است هنوز تمام نشده که یکی از بانوان پشت ویترین که منتظر خرید گوشت است رو به او می‌گوید: پسر،م، اولاً خدا را شکر کن که سالم هستی. بعد هم مگر الان چه مشکلی داریم که این همه گلابه‌مندی؟ امنیت داریم، سلامتی داریم، مگر چه چیزی کم داریم؟ این همه مسافرت‌هایی که الان با یک تعطیلی مردم می‌روند از کجاست؟ اگر پول نداشته‌اند که مسافرت نمی‌رفتند. بحث دو نفره می‌شود و فروشنده در مقام پاسخ به گفته‌های این خانم می‌گوید: شما حاج خانم حتماً دل خوش دارید و مثل من دو بچه کوچک و اجاره خانه ندارید. با این گفته‌ها وضعیت معیشتی این خانم را جویا می‌شویم. خودش را کاطمی و بازنشسته آموزش و پرورش معرفی می‌کند. او می‌گوید: والا ما هم با حقوق بازنشستگی سر می‌کنیم و هر روز یکی از بچه‌هایم خانه ما هستند. اصلاً خانه ما خالی از مهمان نیست. با همین حقوق بازنشستگی آبرومندانه از مهمان پذیرایی می‌کنیم. الان جوان‌ها متوقع شده‌اند. واقعا نعمت و امنیت و سلامتی که الان داریم با هیچ چیزی قابل مقایسه نیست.

گوشت کیلویی پنج هزار تومان ارزان شده است

ابوالفضل مین‌باشی، یکی دیگر از فروشندگان گوشت راسته بازار استقلال است. او قیمت روز (۹۶/۱۰/۹) گوشت گرم مشهد را در حدود ۲۷ تا ۳۲ هزار تومان اعلام می‌کند و می‌گوید: گوشت قرمز در یکی دو ماه اخیر هر کیلوگرم در حدود پنج هزار تومان ارزان‌تر شده است. این فروشنده ادامه می‌دهد: یک ماه قبل گوشت را تا کیلویی ۴۲ هزار تومان هم فروختم اما همین امروز ران بدون قلوه گاه ۳۷ هزار تومان شده است. امروز (یکشنبه) قلوه گاه را کیلویی ۳۳ هزار تومان فروختم. البته مردم گوشت کمتر خریدند و همین باعث شد که گوشت در این یک ماه ارزان‌تر شود. بیرون مغازه و روی شیشه‌های یخچال‌های ویترینی مغازه‌های راسته استقلال قیمت‌ها روزه شده است و چند خانم نگاه‌شان را به این رجسب‌های قیمت دوخته‌اند. سراغ یکی از این بانوان می‌رویم تا از گران‌ترین کالایی که در چند ماه اخیر خرید کرده است، بگویید. او بدون مشخص کردن نام کالایی خاص می‌گوید: همه چیز گران شده است؟ -کدام کالاهای بیشتر گران شده؟ -بایکمی مکت ادامه می‌دهد: مثلاً تخم مرغ. یکی دیگر از بانوان هم که کنار او قیمت‌ها را نگاه می‌کند تر جیح می‌دهد درباره گرانی‌ها صحبت نکند. او می‌گوید: الان وقت ندادم، خودتان می‌دانید چه چیزهایی گران شده و من بخواهم حرف بزنم یک روضه چندساعته است.

گزارشی درباره میزان افزایش قیمت کالاهای اساسی در سال‌های اخیر

بازی گرانی

در این اساس گوشت قرمز را دولت نهم با قیمت ۵ هزار و ۱۰ تومان برای هر کیلوگرم تحویل گرفت. اما در پایان دو دوره فعالیت دولت مهرورزی، گوشت قرمز با رشد ۶ برابری در قیمت‌ها در سال ۹۲، کیلویی ۲۹ هزار و ۵۲۸ تومان به مردم فروخته شد. شهرآرا در همین باره پرونده گرانی را در گزارشی میدانی از بازار و مردم مورد بررسی قرار داده است.

گرانی با خیرسازی در باره تخم مرغ آغاز شد و به همین دلیل محور بازدید میدانی ما هم تخم مرغ و قیمت آن قرار گرفت. در همین باره و در بازدید میدانی از بازار مصلای مشهد یکی از کلی‌فروشان بازدید میدانی ما هم تخم مرغ و قیمت آن قرار گرفت. در همین قیمت تخم مرغ ساده را کیلویی ۶ هزار و ۲۰۰ تومان ذکر می‌کند. این فروشنده افزایش قیمت تخم مرغ را به آنفلوآنزای مرغی مرتبط می‌داند و می‌گوید: همه می‌گویند تخم مرغ گران شده است اما مردم از چرایی آن خبر ندارند. الان مرغ‌های بیشتر مرغداری‌ها

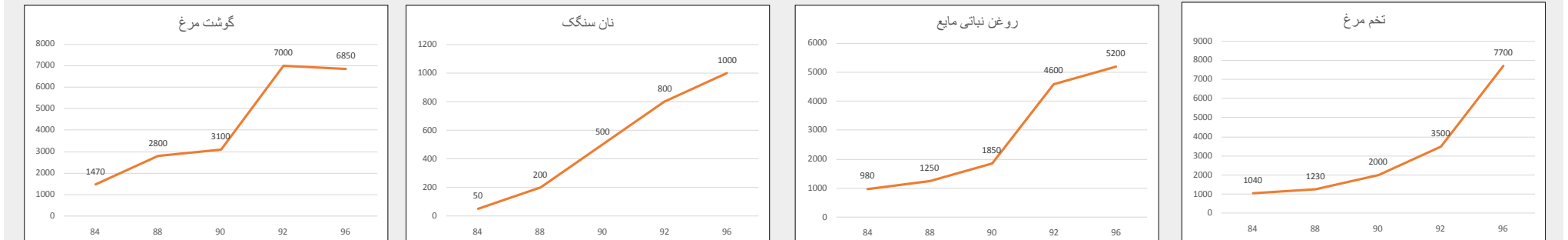
داشته باشد موضوعی بدیهی است که جای بحث و نقد ندارد اما آنچه که جای تعجب دارد دایه مهربان‌تر از مادر بودن برخی افراد و رسانه‌ها برای موج سواری است. این اقدامات و تلاش‌ها تاجایی است که سعی کردند موج گرانی را میان مردم بکشانند. نکته دیگر این است که اتفاقات اخیر در حالی شکل گرفته که نوسان افزایش قیمت‌ها در دولت‌های نهم و دهم بیش از این بود. در همین باره و بر پایه آمار موجود باید اذعان کرد که برای کالای پرمصرفی مانند پنیر رشد توری ۲ هزار و ۵۰۰ درصدی در پایان سال فعالیت دولت مهرورزی (سال ۹۲) ثبت شد. گوشت قرمز گوسفندی هم که امسال داد بعضی‌ها را بلندکرد و خبرش به رسانه‌ها کشیده شد و تیرتر شد؛ «قیمت گوشت قرمز در وضعیت قرمز» که شرایطی است که این کالای پروتئینی تا قبل از روی کار آمدن دولت تدبیر و امید رشد توری ۴۸۹ درصدی را تجربه کرده بود.

الهام مهدی‌زاده- تجمع برای گرانی، موج جدیدی که این روزها برخی از شهرها را فرا گرفته است. عده‌ای از گرانی‌های چهار سال اخیر می‌گویند و عده‌ای هم دست‌گذاشته اند روی قیمت برخی از کالاهای و در این ارتباط گرانی این چند کالا را تعمیم به کل می‌دهند و می‌گویند همه چیز گران شده است. برخی از مردم هم با این گفته‌های جسته و گریخته، به این نتیجه رسیده‌اند که قیمت‌ها سر به فلک کشیده است اما همه این اظهارات و تحلیل‌های برداشتی از این گفته‌ها در حالی است که اعداد و ارقام چیز دیگری می‌گوید. به عنوان نمونه افزایش قیمت تخم مرغ خیرسازترین کالای مصرفی این روزها بود که با واکنش‌های بسیاری همراه شد. امسال تخم مرغ دومین کالایی است که رسانه‌ها مورد توجه قرار دادند چرا که بیشتر و در تابستان امسال فریادها و گلایه‌ها حواله‌پیار و مرتبه اشکبار آن بود. اینکه کالایی نباید بیش از حد ممنوعه افزایش قیمت

آنفلوآنزا گرفته‌اند و تخم مرغ تولیدی این مرغداری‌ها را نمی‌شود فروخت. او ادامه می‌دهد: برای همین میزان عرضه تخم مرغ در بازار کم شده است. اما تا چند ماه دیگر که مشکل این مرغداری‌ها برطرف شود دوباره تولید تخم مرغ بالا می‌رود و قیمت آن شکسته می‌شود. اومی‌گوید: تادوماه قبل یکی از مرغداری‌ها تخم مرغ برای ما می‌آورد اما چند وقتی است که مرغداری‌اش درگیر آنفلوآنزا شده و تولید تخم مرغ ندارد. خوب وقتی در مرغداری‌ها آنفلوآنزا شایع شده و تخم مرغ تولید نمی‌شود توقع گران نشدن عجیب است!

این فروشنده در ادامه به گرانی پیاز که تابستان امسال اتفاق افتاد اشاره می‌کند و می‌گوید: چندماه قبل یادتان هست پیاز چقدر گران شد؟! تلگرام را که باز می‌کردی پر از مطالبی درباره گرانی پیاز بود. مثلاً می‌گفتند پیاز با موز قیمتش یکی شده است. چقدر لطیفه ساختند! الان باز نوبت تخم مرغ است. چند وقت دیگر نوبت موردی دیگر است.

نوع کالا	سال ۱۳۸۴ / تومان	سال ۱۳۹۲ / تومان	درصد تورم	سال ۱۳۹۵ / تومان	درصد تورم	۹ ماهه اول سال ۱۳۹۶ / تومان	درصد تورم
هر کیلو گوشت گوسفندی	۵۰۱۰	۲۹۵۲۸	۴۸۹ درصد	۳۶۵۰۰	۲۴ درصد	۳۴۰۰۰	۷- درصد
هر کیلو گوشت مرغ	۱۳۵۰	۶۲۵۰	۳۷۹ درصد	۶۷۵۰	۸ درصد	۶۸۵۰	۱ درصد
هر کیلو برنج ایرانی درجه یک	۱۴۰۰	۷۲۰۰	۴۱۳ درصد	۱۰۰۰۰	۳۹ درصد	۱۴۰۰۰	۴۰ درصد
نان بربری	۷۵	۵۰۰	۶۶۷ درصد	۷۰۰	۴۰ درصد	۷۰۰	۰
نان سنگک	۵۰	۸۰۰	۴۰۰ درصد	۱۰۰۰	۲۵ درصد	۱۰۰۰	۰
هر لیتر روغن مایع خوراکی	۸۵۰	۴۶۰۰	۴۴۰ درصد	۵۰۶۰	۱۰ درصد	۵۲۰۰	۳ درصد
هر کیلو پنیر	۶۰۰	۱۵۵۶۰	۲۵۰۰ درصد	۱۰۵۰۰	۳۳- درصد	۱۲۰۰۰	۱۴ درصد
هر کیلو تخم مرغ	۸۹۰	۳۹۳۰	۳۴۰ درصد	۳۸۶۰	۲- درصد	۷۷۰۰	۹۹ درصد
هر کیلو گوجه فرنگی	۲۴۰	۲۳۵۰	۷۴۰ درصد	۱۶۰۰	۳۲- درصد	۲۲۸۰	۴۳ درصد
هر کیلو قند	۵۶۰	۲۳۵۰	۲۸۳ درصد	۲۷۰۰	۱۵ درصد	۲۹۰۰	۷ درصد
هر کیلو ماست	۵۸۰	۲۲۵۰	۲۸۳ درصد	۳۰۰۰	۳۳ درصد	۳۰۰۰	۰
هر کیلو شیر	۶۰۰	۲۱۵۰	۲۵۲ درصد	۲۳۰۰	۷ درصد	۲۳۵۰	۲ درصد

سال	حداقل دستمزد ماهیانه (تومان)	نرخ تورم ۱۲ ماهه	افزایش دستمزد (درصد)
۱۳۸۵	۱۵۰۰۰۰	۱۱.۹	-
۱۳۸۶	۱۸۳۰۰۰	۱۸.۴	۲۲
۱۳۸۷	۲۱۹۶۰۰	۲۵.۴	۲۰
۱۳۸۸	۲۶۳۵۲۰	۱۰.۸	۲۰
۱۳۸۹	۳۰۳۰۰۰	۱۲.۴	۱۴.۹
۱۳۹۰	۳۳۰۳۰۰	۲۱.۵	۹
۱۳۹۱	۳۸۹۷۰۰	۳۰.۵	۱۷.۹
۱۳۹۲	۴۸۷۱۲۵	۳۴.۷	۲۵
۱۳۹۳	۶۰۸۹۱۰	۱۵.۶	۲۵
۱۳۹۴	۷۱۲۴۲۵	۱۱.۹	۱۷
۱۳۹۵	۸۱۲۱۶۶	۹	۱۴
۱۳۹۶	۹۲۹۹۳۱	۱۳.۹ (آذر)	۱۴/۵

روزنامه‌ها شد. البته این گرانی گوشت قرمز و تیرتر شدن آن در میان برخی از رسانه‌ها در حالی است که گوشت قرمز گوسفندی گرانی و تجربه افزایش ۴۸۹ درصدی را از سال ۸۴ تا ۹۲ داشته است. بر پایه همین اعداد و ارقام، گوشت قرمز گوسفندی سال ۸۴ کیلویی پنج هزار و ۱۰۰ تومان به مردم عرضه شد. گوشت در گذر از هشت سال (۸۴ تا ۹۲) رشد ۶ برابری قیمت را تجربه کرد و در سال ۹۲ به قیمت هر کیلوگرم ۲۹ هزار و ۵۲۰ تومان رسید. اما قیمت گوشت قرمز گوسفندی در دولت یازدهم این گونه است؛ در پایان سال ۹۵ که سال پایانی دولت یازدهم بود، گوشت قرمز گوسفندی تورم ۲۴ درصدی داشت و قیمت آن در پایان سال ۹۵ به رقم ۲۹ هزار و ۵۰۰ تومان رسید.

افزایش ۲۵۰ درصدی پنیر

از میان این کالاهای می‌توان به پنیر به عنوان یکی از کالاهای پرمصرف لبنی اشاره کرد. پنیر در ابتدای فعالیت دولت احمدی‌نژاد (سال ۸۴) کیلویی ۶۰۰ تومان بود که در پایان کار این دولت به کیلویی ۱۵ هزار و ۵۶۰ تومان رسید؛ به عبارتی پنیر در طول هشت سال (از ۸۴ تا ۹۲) افزایش قیمت دو هزار و ۵۰۰ درصدی را تجربه کرد و رکورد افزایش قیمت در اقلام خوراکی را از آن خود کرد. اما قیمت این کالای لبنی در سال

۸۹۰ تومان بود. در ادامه مسیر و در مدت هشت سالی که دولت مهرورز روی کار بود تخم مرغ روند صعودی را طی کرد تا جایی که تخم مرغ از ۸۹۰ تومان در سال ۸۴ به سه هزار و ۹۳۰ تومان در سال ۹۲ رسید. در این باره و بر پایه همین اعداد و ارقام باید گفت که قیمت تخم مرغ در دولت نهم و دهم افزایش ۳۴۰ درصدی را تجربه کرد. اگر تخم مرغ همین روند را برای افزایش قیمت طی می‌کرد اکنون باید از آن به عنوان یکی از کالاهای لوکس یاد می‌کردیم. با این حال و در آخرین سال فعالیت دولت یازدهم تخم مرغ نه تنها افزایش قیمت نداشت بلکه در پایان سال ۹۵ قیمت تخم مرغ به کیلویی سه هزار و ۸۶۰ تومان رسید. به عبارت دیگر نه تنها در چهار سال فعالیت دولت یازدهم قیمت تخم مرغ افزایش نداشت بلکه در این مدت قیمت تخم مرغ ۷۰ تومان ارزان‌تر از سال ۹۲ به مردم عرضه شد و برای قیمت تخم مرغ در پایان سال ۹۵ رشد توری منفی دو درصد ثبت شد. البته قیمت تخم مرغ امسال و به دلیل شیوع آنفلوآنزای مرغی و کاهش تولید، روند افزایشی به خود گرفت و در مشهد با قیمت کیلویی ۶ هزار و ۲۰۰ تومان عرضه شد.

افزایش ۵۰۰ درصدی گوشت قرمز در ۸ سال

اما گوشت قرمز گوسفندی یکی از همان کالاهای خبرساز در حوزه گرانی است که حتی تیرتر یک یکی از

مرغ بدون نوسان

اما قیمت مرغ و اینکه در چند ماه اخیر چقدر گران شده است را از یکی دیگر از فروشندگان این محدوده می‌پرسیم. این فروشنده معتقد است که قیمت مرغ در این مدت نوسانی نداشته است. او می‌گوید: مرغ از ابتدای امسال تغییر آن چنانی نداشته است، البته مردم در چند ماه اخیر مرغ را بیش از دیگر مواد پروتئینی مثل گوشت قرمز خریداری کرده‌اند. در کنار گفته‌های مردمی و موج گرانی که از آن گفتند، اعداد و ارقامی وجود دارد که حاکی از آن است گرانی‌های اخیر با توجه به تورم، افزایش حقوق و دیگر شاخص‌های اقتصادی افسار گسیخته نیست و روند افزایش قیمت‌ها با پایه همین شاخص‌ها رشد داشته است. حتی اگر این اعداد را با سه دولت قبل و در ۱۲ سال گذشته مورد بررسی قرار دهیم مشخص می‌شود که در برخی کالاهای روند حتی رو به کاهش بوده است. در همین باره قیمت‌ها را با همان تخم مرغ که این روزها همه کاسه کوزه گرانی‌ها روی آن شکسته می‌شود، مورد بررسی قیمت قرار می‌دهیم.

افزایش ۳۴۰ درصدی قیمت تخم مرغ در دولت احمدی‌نژاد

آمار و ارقام حاکی از آن است که قیمت تخم مرغ در زمانی که دولت نهم روی کار آمد (سال ۱۳۸۴) کیلویی

۹۵ که سال پایانی فعالیت دولت یازدهم بود به ۱۰ هزار و ۵۰۰ تومان در هر کیلوگرم رسید. با ثبت این رقم دولت حسن روحانی توانست قیمت پنیر را ۲۲ درصد کاهش دهد. شیر دیگر کالای پرمصرف لبنی است که از ابتدای دولت نهم تا پایان فعالیت دولت دهم تورم ۲۵۲ درصدی را تجربه کرد. شیر در ابتدای

عکس: سعید گل/آرشو/شهرآرا